

**BİRLEŞİK BAĞIMSIZ
DENETİM VE YMM A.Ş.**
25. YIL

29 Haziran 2021

SİRKÜLER 2021 / 37

KONU 7326 sayılı Kanunun “İşletme kayıtlarının düzeltilmesi” ile ilgili hükümleri

“Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi” TBMM Genel Kurulu’nun 3 Haziran 2021 tarihli oturumunda kabul edilerek yasalaştı. 9 Haziran 2021 tarihli Resmî Gazete’de yayımlanan 7326 sayılı Kanun’un “İşletme kayıtlarının düzeltilmesi” başlıklı 6. maddesiyle ilgili açıklamalarımız aşağıda dikkatinize sunulmaktadır:

I. İşletmede mevcut olduğu halde kayıtlarda yer almayan kıymetler

Gelir ve kurumlar vergisi mükellefleri, işletmelerinde mevcut olduğu hâlde kayıtlarında yer almayan **emtia, makine, teçhizat ve demirbaşları** kendilerince veya bağlı oldukları meslek kuruluşunca tespit edilecek rayiç bedeliyle, bir envanter listesiyle vergi dairelerine bildirmek suretiyle defterlerine kaydedebilirler. Adi, kollektif ve adi komandit şirketler için de geçerli olan bu uygulamadan yararlanmak isteyen mükellefler, söz konusu işlemleri **31 Ağustos 2021 tarihine kadar** gerçekleştirmek zorundadırlar.

Bildirime dâhil edilen kıymetler için amortisman ayrılmaz, bu kıymetlerin satılması hâlinde satış bedeli, bunların deftere kaydedilen değerinden düşük olamaz.

A. Muhasebe kayıtları

1. Bilanço esasına göre defter tutan mükellefler

Bilanço esasına göre defter tutan mükellefler, yukarıdaki hükümler uyarınca aktiflerine kaydettikleri emtia için ayrı, makine, teçhizat ve demirbaşlar için ayrı olmak üzere **özel karşılık hesabı** açarlar. Emtia için ayrılan karşılık, ortaklara dağıtılması veya işletmenin tasfiye edilmesi hâlinde sermayenin unsuru sayılır ve vergilendirilmez. Makine, teçhizat ve demirbaşlar envantere kaydedilir ve ayrılan karşılık birikmiş amortisman addolunur.

2. İşletme hesabı esasına göre defter tutan mükellefler

İşletme hesabı esasına göre defter tutan mükellefler ise söz konusu emtiayı defterlerinin gider kısmına satın alınan mal olarak kaydederler.

B. Hesaplanan katma değer vergisi, beyan ve ödeme

Beyan edilen emtia, makine, teçhizat ve demirbaşların bedeli üzerinden **tabi olduğu oranın yarısı esas alınarak katma değer vergisi hesaplanması** gerekmektedir. Bu vergi, ayrı bir beyanname ile sorumlu sıfatıyla beyan edilerek, beyanname verme süresi içinde ödenecektir.

C. Ödenen verginin indirimi

Makine, teçhizat ve demirbaşlar üzerinden ödenen KDV, hesaplanan katma değer vergisinden indirilemez. Emtia üzerinden ödenen vergi ise genel esaslara göre indirilebilecektir.

Bu emtia, makine, teçhizat ve demirbaşlar için Katma Değer Vergisi Kanunu'nun 9. maddesinin (2) numaralı fıkrası hükmü uygulanmaz. Söz konusu fıkra, belgesiz mal bulundurduğu ya da belgesiz hizmet satın aldığı tespit edilen mükelleflerle ilgili olarak yapılacak işlemler yer almaktadır.

D. Basılı kitap ve süreli yayınlar

Mükellefler işletmelerinde bulunduğu halde kayıtlarında yer almayan basılı kitap ve süreli yayınları, kendilerince veya bağlı oldukları meslek kuruluşunca tespit edilecek rayiç bedel üzerinden %4 oranında katma değer vergisi hesaplamak ve **31 Ağustos 2021 tarihine kadar** ayrı bir beyanname ile sorumlu sıfatıyla beyan ederek ödemek suretiyle defterlerine kaydedebilirler.

Ödenen bu vergi hesaplanan katma değer vergisinden indirilebilir, ancak iadeye konu edilemez. Bu emtia için de KDV Kanunu'nun 9. maddesinin (2) numaralı fıkra hükmü uygulanmayacaktır.

E. Özel tüketim vergisi konusuna giren mallar

Özel tüketim vergisi konusuna giren malları beyan eden ve alış belgelerini ibraz edemeyen mükelleflerin, bu malların beyan tarihindeki miktarı ve emsal bedeli üzerinden geçerli olan özel tüketim vergisini sirkülerimizin I/B bölümünde belirtilen beyanname verme süresi içinde ayrı bir beyanname ile beyan ederek aynı süre içinde ödemeleri gerekmektedir.

Bu durumda beyana konu edilen mallar bakımından Özel Tüketim Vergisi Kanunu'nun 4. maddesinin (3) numaralı fıkrası hükmü uygulanmaz. (Söz konusu fıkra, ÖTV'ye tabi belgesiz mal bulundurduğu tespit edilen mükelleflerle ilgili yapılacak işlemlere yer verilmektedir.) Bu şekilde beyan edilerek ödenen özel tüketim vergisi için vergi cezası kesilmez.

II. Kayıtlarda yer aldığı halde işletmede bulunmayan kıymetler

Gelir ve kurumlar vergisi mükellefleri (adi, kollektif ve adi komandit şirketler dâhil), kayıtlarında yer aldığı hâlde işletmelerinde mevcut olmayan emtia, makine, teçhizat ve demirbaşlarını;

- Emtialar bakımından, aynı neviden emtialara ilişkin cari yıl kayıtlarına göre tespit edilen gayrisafi kâr oranını,

- Makine, teçhizat ve demirbaşlar bakımından, kendilerince veya bağlı oldukları meslek kuruluşunca tespit edilecek rayiç bedelleri,

dikkate alarak fatura düzenlemek ve her türlü vergisel yükümlülüklerini yerine getirmek suretiyle kayıt ve beyanlarına intikal ettirebilirler. Bu işlemlerin de **31 Ağustos 2021 tarihine kadar** (bu tarih dahil) yapılması gerekmektedir.

Gayrisafi kâr oranının cari yıl kayıtlarına göre tespit edilemediği hallerde, mükellefin bağlı olduğu meslek odalarının belirleyeceği oranlar esas alınır.

Yukarıdaki hükme göre ödenmesi gereken **katma değer vergisi, ilk taksiti beyanname verme süresi içinde, izleyen taksitler beyanname verme süresini takip eden 2. ve 4. ayda olmak üzere 3 eşit taksitte** ödenir.

III. Kasa mevcudu ve ortaklardan alacaklar ile bunlarla ilgili diğer işlemler

1. Kapsama giren kıymetler

Bilanço esasına göre defter tutan **kurumlar vergisi mükellefleri, 31 Aralık 2020 tarihi itibarıyla düzenledikleri bilançolarında** görülmekle birlikte işletmelerinde bulunmayan;

- Kasa mevcutları ve

- İşletmenin esas faaliyet konusu dışındaki işlemleri dolayısıyla (ödünç verme ve benzer nedenlerle ortaya çıkan) ortaklarından alacaklı bulunduğu tutarlar ile ortaklara borçlu bulunduğu tutarlar arasındaki net alacak tutarları ile

- Bunlarla ilgili diğer hesaplarda yer alan işlemlerini,

vergi dairelerine beyan etmek suretiyle kayıtlarını düzeltebilirler.

2. Kayıtların düzeltilmesi, verginin hesaplanması, beyan ve ödeme süreleri

Vergi dairesine beyan ve kayıtların düzeltilmesi işlemlerinin **31 Ağustos 2021 tarihine kadar** (bu tarih dahil) yapılması gerekmektedir.

Beyan edilen tutarlar üzerinden **%3 oranında hesaplanan vergi**, beyanname verme süresi içinde ödenecektir.

Bu kapsamda ödenen vergiler, gelir veya kurumlar vergisinden mahsup edilmez; beyan edilen tutarlar ve ödenen vergiler, kurumlar vergisi matrahının tespitinde gider olarak kabul edilmez.

Bu kapsamda beyan edilen tutarlar nedeniyle ilave bir tarhiyat yapılmaz. Beyanda bulunan kurumlar vergisi mükelleflerinin bu beyanları nedeniyle 2021 yılı geçici vergi beyannamelerinde düzeltme gerektiği takdirde, düzeltme işlemleri yukarıdaki beyanname verme süresi içinde (31 Ağustos 2021 tarihine kadar) yapılır ve düzeltme işlemleri nedeniyle herhangi bir ceza veya faiz aranmaz.

IV. Hazine ve Maliye Bakanlığının yetkileri

Kanun, Hazine ve Maliye Bakanlığına, yılı içerisinde ödenmesi gereken vergilerin ödeme sürelerinde değişiklik yapma, Vergi usul Kanunu'na göre bildirimde bulunma zorunluluğu getirme ve uygulamaya ilişkin diğer usul ve esasları belirleme konularında yetki vermektedir.

V. Yürürlük

Yukarıdaki hükümler, 7326 sayılı Kanun'un **yayımlandığı tarihte (9 Haziran 2021) yürürlüğe girmiştir.**

Saygılarımızla,

BİRLEŞİK BAĞIMSIZ DENETİM VE YMM A.Ş.

Not: Bundan önceki sirkülerlerimizden elinize ulaşmayan varsa, şirketimize durumu bildirerek temin etmenizi rica ederiz.
